

Прізвище та ім'я, клас

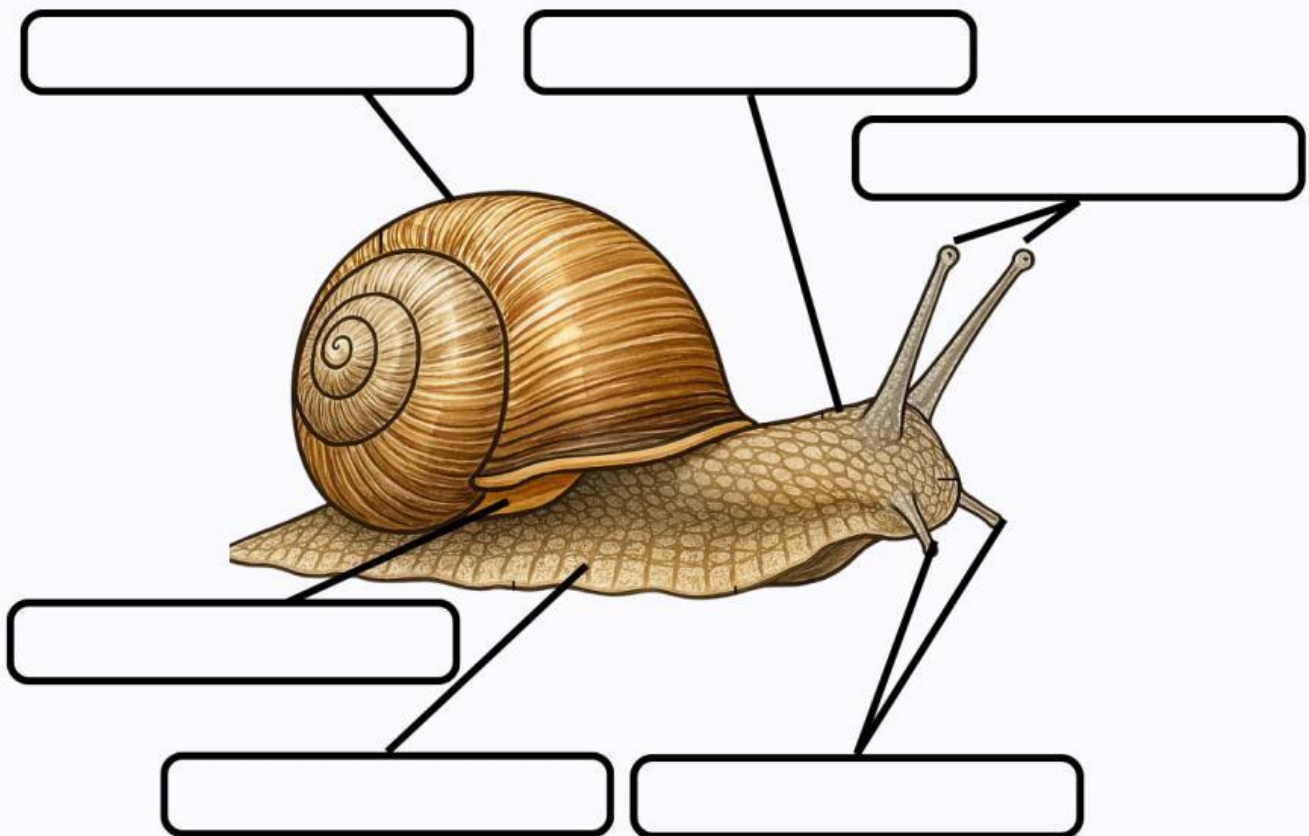
Практична вправа

Особливості будови червононогих молюсків (на прикладі равлика виноградного)

Мета роботи: довести, що равлик виноградний має складнішу організацію порівняно з примітивними червами.

Гіпотеза: якщо молюски мають спеціалізовані органи (черепашку, серце, складні органи чуття), то їхня організація є _____.

1. Познач відділи тіла равлика виноградного:

мантія

голова

нога

черепашка

щупальця: очі

щупальця: дотик і нюх

2. Які ознаки свідчать про складнішу організацію молюсків порівняно з плоскими червами?
(Оберіть кілька варіантів):

- ☐ Наявність твердої захисної черепашки.
- ☐ Поділ тіла на голову, тулуб і ногу.
- ☐ Наявність спеціалізованих органів дихання та серця.
- ☐ Відсутність порожнини тіла.
- ☐ Розвинені складні органи чуття (очі на щупальцях).

3. Порівнюючи організацію молюсків та плоских червів, можна зробити висновок про значне ускладнення будови перших:

1. **Органи чуття.** У плоских червів (наприклад, планарії) органи чуття представлені лише світлочутливими вічками та клітинами дотику. Натомість равлик виноградний має складніші (1)_____, розташовані на кінчиках верхніх щупалець, а також нижню пару щупалець для нюху та дотику. Це свідчить про вищий рівень адаптації молюсків до середовища.

2. **Системи захисту.** Тіло плоских червів вкрите лише шкірно-м'язовим мішком або кутикулою (у паразитів). Равлик виноградний має потужну зовнішню систему захисту — (2)_____. Вона не лише захищає м'яке тіло від хижаків та механічних пошкоджень, а й запобігає випаровуванню вологи, що є критично важливим для наземного способу життя.

3. **Спосіб пересування.** Рух плоских червів забезпечується скороченням м'язів шкірно-м'язового мішка або війками. Равлик же має спеціалізований орган руху — м'язисту (3)_____, яка виділяє слиз для зменшення тертя. Це дозволяє молюску ефективніше пересуватися по різних поверхнях.

4. **Загальна організація.** У молюсків, на відміну від плоских червів, з'являються нові системи органів: (4)_____ (із серцем) та дихальна (легені або зябра). Це робить обмін речовин інтенсивнішим, а організацію молюсків — складнішою.